

Langs de Grote Nete

Op enkele kilometers van Lier, waar beide Netes elkaar omarmen, stroomt de Grote Nete door een schier onbewoond weidenlandschap. Het kleine buitengehucht Gestel (Berlaar) verschijnt misschien daardoor als een kostbaar kleinood op je weg. Het is een merkwaardig goed bewaard dorp dat de rust en authenticiteit van 100 jaar geleden uitstraalt. Alleen het dorpscafé ontbreekt, dat vindt je zeker in het Schipken, een oud veerhuis aan de Nete.

Wandeltocht vanuit Herenthout: 9,9 km

Korte tocht: 7,5 km

Parkeren: aan Herberg 't Schipke aan de Grote Nete, Niemandshoek 12 in Herenthout

Weg: 85% onverharde wegen

Moeilijkheid: niet geschikt voor buggy's

Wandelnetwerkaart: Kempense Netevallei

Start: Herberg 't Schipke kn 61>98>99>4>2>1>3>5>78>81>77>22>11>75>76>77>60>61

Verkort: 61>98>99>4>2>1>3>5>78>81>77>60>61

Op 61 Oud-Veerhuis 't Schipke

In het kadaster van de streek wordt in 1844 voor het eerst melding gemaakt van een huis aan de Nete. In die tijd waren de Netebeemden een moerassig gebied. Na afwateringswerken en dijkversterkingen werden de beemden omgetoverd tot weiden en hier en daar een akker. Vanaf 1900 nam Alfons Vervloet en zijn Louisa hun intrek in het huis dat dienst deed als herberg, boerderij en veerhuis. Alfons zette in een klein bootje mensen en vee over terwijl Louisa de klanten van drank voorzag. Aan de buitenmuur hangen nog oude bierplakaten die Duvel Moortgat, Pater Overste-Berlaar en Lambrechts aanbevelen. In 1949 werd het veer vervangen door een voetgangersbrug. De vroegere stallen zijn ondertussen omgebouwd tot een taverne-restaurant.

Op 2: Kruiskenskapel

Ergens in de 13de eeuw hoedde een herder zijn schapen in de buurt van de Nete. Plots kreeg hij hoge koorts en leste zijn dorst met bronwater dat uit de heuvelflank druppelde. Als bij wonder genas hij en uit dankbaarheid plantte hij een kruis op de heuveltop, nu Kruiskensberg genoemd. Deze wonderbaarlijke genezing liet de gelovigen niet onberoerd. In 1861 bouwden zij een kapel en het houten kruis werd vervangen door een ijzeren exemplaar. In 1895 werden aan de kapel 12 staties van de H. Kruisweg toegevoegd. In de kapel wordt een relikwie van het H. Kruis bewaard die op Goede Vrijdag heel wat gelovigen aantrekt. De lintjes aan het tralievenster dienden vroeger om de koorts 'af te binden' maar nu om een lief te vinden.

Netebrug

Deze houten brugconstructie is een wandel- en fietsvriendelijk alternatief voor de Hellebrug, die een kilometer oostelijker de Grote Nete overspant. Op die plek is het verkeersgeraas voor zwakke weggebruikers bijna niet te horden. Via deze overspanning worden de dorpskernen van Berlaar en Bevel dichter bij elkaar gebracht.

op 22 Dode Netearm

Ondanks haar bochtig parcours zijn in de loop der eeuwen vele kleine Netebochten afgesneden. Dit moest de scheepvaart op de rivier eertijds vlotter laten verlopen. Al in 1775 werd de dode Netearm ter hoogte van de kerk van Gestel van de rivier gescheiden. De huidige hoge dijk is er dankzij het Sigmaplan gekomen.

77.....22 Neerhoeve

Vanaf de Netedijk kun je nog de ringgracht rond dit hoevecomplex onderscheiden. Oorspronkelijk dateert de hoeve uit het vierde kwart van de 17de eeuw. Begin 20ste eeuw werd het geheel uitgebreid en aangepast. Op dit ogenblik is DTG, een firma voor allerlei tuin- en huiswerken er in gevestigd.

11...75 Gestel-dorp

Gestel is sinds 1964 een gehucht van Berlaar en telt niet meer dan een 20tal woningen. Zij liggen op en rond het dorpsplein dat gedomineerd wordt door de Sint-Lambertuskerk. Vooral zijn Romaanse toren uit de 15de eeuw springt in het oog. De zijbeuken werden later in gotische stijl gebouwd. Naast de kerk staat de grafkapel van de familie de Bieberstein Le Grelle, met vermelding van Florent de Grelle de Rameyen. Deze jonkheer had eind 19de eeuw de helft van Gestel in bezit. Rond de Lambertusplaats vormen het kerkhof, de pastorie uit 1875, het restaureerd woonstalhuis en het klooster van de Maricolen (vereersters van Maria) een bijna perfecte U-vorm. Het plein waarop de historische gebouwen uitgeven is gelukkig geen parking geworden.

11.....75 Boerenkrijgmonument

In oktober 1798 kwam de Vlaamse bevolking in opstand tegen de Franse bezetter met de leuze 'voor outer en heerd'. Maar de brigands moesten al na twee maanden het onderspit delven tegen de Sansculotten. Er vielen onder de burgers naar schatting tussen de 5.000 en 10.000 doden en vele leiders werden gefusilleerd.

11.....75 Schandpaal

De schandpaal dateert uit 1779 en diende om misdadigers 'te schande te zetten' voor de ganse dorpsgemeenschap. De arduinen paal was in recente tijden een ontmoetingsplek om te 'klapeien' (nieuwttjes uitwisselen). Na een recente grondige opknapbeurt in het voorjaar 2014 staat hij als nieuw te pronken midden op de Lambertusplaats.

op 11...75 Oud-gemeentehuis

In de voorgevel van het voormalig gemeentehuis uit 1891 zijn twee arduinen platen ingewerkt. Een ervan vermeldt de naam van de bouwheer: burgemeester baron Florent de Bieberstein. De andere plaat gedenkt Maria Berthout van Berlaer. Zij gaf opdracht om de Spiegel Historiaal van dichter Jacob van Maerlant (1235-1291) te voltooien.

op 75 Gasthof Den Engel

Bijna rechttegenover de Lambertusplaats staat de gerestaureerde langgevelhoeve Gasthof Den Engel uit 1786. Het was in die tijd een begoede boerderij. Dat merk je bijvoorbeeld aan de versierde korbboog boven de voordeur en de getraliede vensters. In het 'mindere' en dus lagere gedeelte bevond zich de paardenstal en de schuur.

op 76 Kapel

Deze neogotische kapel eert Onze-Lieve-Vrouw, troosteres der bedrukten. Zij werd opgericht door de adellijke familie Legrelle in 1859. Achter een ijzeren spitsboogdeur staat het beeld van Maria met kind. Het wapenschild van het geslacht Legrelle siert het altaar met spitsboognis. De kapel is mooi afgewerkt met gekruiste zadeldakjes.

op 76 Hof van Rameyen

De geschiedenis van dit omgracht kasteel gaat terug tot de 13de eeuw. Rameyen is een vervorming van “Ter Hameyden”, vroeger een Romeins castrum aan de Nete. Naast het hoofdgebouw dat volledig omringd is met water staan op het domein nog een conciërgewoning, een koetshuis, paardestallen en de paardenmeesterwoning. Door de dichte begroeiing rondom kun je amper de 3 slanke hoektorens zien. In 1643 kwam het domein in handen van Nicolaas Rubens, de tweede zoon van de beroemde Antwerpse schilder. Tijdens de Boerenkrijg van 1798 huisde hier de fransgezinde commissaris Van den Bosch. Hij werd verjaagd door de brigands onder leiding van J.B. Caeymaex. Het domein is privébezit.

77...60 Netebeemden

Op zo'n 10 km van Lier, waar Kleine en Grote Nete samenvloeien, is de Grote Nete definitief ingesnoerd door hoge dijken. Als wandelaar is dit een gedroomd platform om de weidse omgeving af te turen. De dijkverhogingen van het Sigmaplan moesten een einde maken aan de jaarlijkse overstromingen in dit benedenstroomgebied. De moerassige oevergebieden zijn bijgevolg omgevormd tot altijdgroene graas- of hooiweiden. Langs de rivier een huis bouwen was vroeger een groot risico. Daarom zijn boerderijen hier een zeldzaamheid in deze verlaten beemden of liggen verderaf op veilige afstand. Op je terugweg naar het Schipke kom je alleen de Kraaihoeve tegen.

op 61 Brasserie 't Schipke

Vooraan ziet het vroegere veerhuis er wat verwaarloosd en rommelig uit maar achteraan zijn de woonruimtes omgetoverd tot een mooi ingericht restaurant. De grote open haard en het balkenplafond doen denken aan een voormalig boereninterieur. Dat gaat vloeiend over in een luchtige veranda en een zomerterras, pal op het zuiden gericht. Je kijkt er uit op de Grote Nete en zijn weids, weelderig beemdenlandschap. Annick en Jochen Van Reeth namen eind jaren negentig de zaak over en bouwden het uit tot een culinair pareltje. Maar ook voor een simpel drankje of tussendoortje wordt je vriendelijk ontvangen. In de eerste helft van juli worden de eerste mosselen aangevoerdmet een visserssloep over de Nete.

't Schipke aan de Nete, Niemandshoek 12, 2270 Herenthout, Tel. 014 50 01 74, www.schipkeaanetenete.be Alle dagen open vanaf 12, op zondag vanaf 11u.